

Hana Militká
13 povídek
Pro Klub Knižomolů

Hana Militká

13 povídek pro Klub Knihomolů

**Povídky věnuji mým sourozencům Miladě, Honzovi a Jiřímu,
mému manželu Pavlovi,
Květině a Jiřímu Halberštátovým,
mému nakladateli Vladimíru Kriglovi a jeho rodině,
nakladateli Martinu Koláčkovi,
samozřejmě a především Klubu Knihomolů**

**Velice děkuji paní Markétě Glozarové, paní Aleně Badinové a
slečně Simoně Michálkové za jejich podporu a skvělou spolu-
práci**

Předmluva

První povídka paní Militké, kterou jsem měla čest osobně připravit pro rubriku Čtení ke kávě, vyprávěla o tom, jak těžké je neustále na něco čekat.

Byla publikována na webu Klubu knihomolů 29. září 2015, tedy více než před rokem.

Od té doby postupně přibývaly další texty, až se jich sešlo celkem třináct.

Všechny vlastně vycházejí z každodenního života a všedních starostí i radostí. Ukazují nám, jak snadno lze z vrcholu spadnout na dno a jak jediná chyba může ovlivnit naši budoucnost.

Kdykoli však čtenář začne propadat smutku a melancholii, objeví se naděje.

A to je to, co mají příběhy paní Militké společné – odhalují nám svět se vším špatným i dobrým, co k němu patří. Zdůrazňují význam přátelství a sílu lásky.

Život je plný překážek, jež se denně snažíme překonávat.

Ženeme se za něčím pomíjivým, za výdělečnější prací, výhodnými nabídkami a větším majetkem. Spěcháme a ani nás nenapadne zastavit se a rozhlédnout kolem sebe.

Naše okolí je přitom plné úžasných věcí. Paní Militká je vidí, píše o nich upřímně, s citem a laskavým humorem.

Díky jejím povídkám si připomeneme, že nejdůležitější je mít kolem sebe své blízké a dělat to, co nás baví. Jedině tak prožijeme svůj život naplno.

V Praze dne 29. 11. 2016

Simona Michálková

Klub knihomolů

Povídky

*Povídky se povídají,
písničky se zpívají.
Proč nám někdy vykouzlí slzu?
Některé nechají nás bez odezvy?*

*Důležitý je obsah, náplň.
A něco navíc – co to je?
Přece srdíčko, city, bázně, láska.
Důležité jsou naše naděje.*

*„Tohle je zas jen průměrná vztahovka,
takových jsou milióny!“
křičí někdo z davu, vůbec nic nenapsal.
Všechny taje tvorby jsou mu dávno známy.
Nedá mu, aby se neozval.*

*Domnívám se přesto, že je nejvzácnější
zachytit své vztahy, trable, sílu lásky.
Vést čtenáře příběhem, který má hloubku.
Uchvátí nás něčím, před všedností chrání.*

*Přeji svým čtenářům hodně dobrý život.
Ať jen projdou strastí bez úhony.
Jejich nezdary je jen vpřed posouvají.
Ať si užijí svých lásek, štěstí, dobré nálady.
Ať je dobří lidé před problémy brání.*

1. Moje politická kariéra

Malé ohlédnutí za obdobím povídek.

Doba, o které píšu, byla nádherná, protože jsme byli malí, mladí, pak trošku dospělí. Měli jsme plno iluzí i snů. Jako každý člověk.

Vzpomínka na dětství většinou zahřeje.

Na nedobré se raději nevzpomíná.

Píše se rok 1957. Je mi sedm let. Chodím do druhé třídy.

Nějakou záhadnou výměnou mezi spolužáky se mi dostal do ruky obtisk, který se může přilepit na sklo. Je nádherný, skví se červe-

nou, žlutou, modrou a jsou tam i nějaká pěkně napsaná tři velká písmena.

Uchovávám obtisk v učebnici češtiny, aby se mi neohýbal a neutrřela jeho kvalita.

Spolužák mě poučil, jak na to: "Hlavně dej pozor, aby se ti obrázek nepokrčil. Nejdřív obtisk namoč do misky s vodou. Nech ho chvíli namáčet. Ne moc dlouho. Za chvíli ho vyndej z misky. Drž ho za zadní stranu a přilož na sklo. Vydrží ti tam dlouho. Uvidíš, všichni ho budou obdivovat."

Moje nadšení nezná mezí. Dávám si opravdu záležet. Nalepuji ho v kuchyni na okno. Hned proti dveřím, aby byl všem na očích. Nikde není ani varháněk. Mám ze své práce obrovskou radost. Jsem průkopníkem moderních vynálezů v naší domácnosti.

Sourozenci, babička i maminka moje dílo obdivují.

Přichází táta z práce.

"Podívej, tati, jak se mi krásně povedlo přenést obtisk na okno. Je moc pěkný a má krásné barvy."

Táta se na něj koukne. Najednou celý zbrunátní. Cítím ve vzduchu velké dusno. Každou vteřinou mi hrozí přistát na hlavě velké facky.

"Co to má znamenat? Co to děláš za pitomosti?"

Nezmožu se na jediné slovo.

"Moje děti nebudou propagovat komunistický manýry. Vyvlastňování. Krádeže majetku!" hřímá táta.

Vůbec mu nerozumím.

"Vždyť je ten obtisk hezký. Povedl se mi," pípnu nesměle.

"A co je tam za písmena?" hřímá táta dál.

"JRD," pípám vystrašeně.

"Ty huso jedna pitomá, nevíš, co to znamená?"

"Ne," hlesnu se slzami v očích.

"Jednotné rolnické družstvo. Je to svinstvo, které páchají komunisti na ubohých majitelích pozemků. Ukradnou je, spojí a pak je nechají zarůst, protože nevědí, jak je obdělávat. A chudáci původní zemědělci nemají co jíst. Okamžitě to sundej, nebo tě zviksuju, žes to neviděla."

S pláčem seškrabávám své dílo. Nikdo nechápe mou uměleckou invenci.

Zanedlouho přichází 1. máj.

Máma podléhá našemu škemrání jít se podívat do Hradce na náměstí na průvod. A zpracovala tátu. Dalo jí to práci. Táta je odpůrcem komunistického křepčení, jak říkává. Ale máma to s ním umí. Prý kvůli dětem. Podívat se na alegorické vozy. Na průvod. A trošku se projít a udělat si hezký den. S nechutí souhlasí.

Jsem už nastrojená, připravená jako první a přešlapuji před domem.

Podívám se na náš dům nahoru a vidím, že se naše státní vlajka omotala kolem tyčky, na které visí. Vypadá to hrozně. Vlajka se přece jmenuje vlajka proto, že vlaje. Zachráním čest našeho domu. Musím na půdu a odmotám vlajku, aby zase pěkně vlála. Budu hrdina.

Na půdě musím přeskákat spoustu trámů, které leží na zemi a jsou součástí střechy. Mezi nimi je nasypaná škvára. Občas zakopnu. Škvára mi chroustá pod nohama. Vznáší se lehký oblak prachu. Okénko je pootevřené a trčí z něho tyč s vlajkou. Začnu tyčí otáčet na jednu stranu. Zjišťuji, že točím špatně. Napravím omyl, až odmotám celou vlajku. Chvilku se ještě kochám svým dílem.

Vlajka krásně vlaje ve větru. Mám skvělou náladu.

Běžím před dům, kde už je shromážděná celá naše rodina. Všichni čekají jen na mne.

"Kde se couráš?" spustil táta.

"Byla jsem na půdě. Naše vlajka byla celá namotaná na tyči. Musela jsem to spravít," prohlásila jsem hrdě s vědomím, že jsem celou rodinu zachránila.

"Ty huso pitomá, podívej se na sebe. Takhle s námi nikam nepůjdeš," vztekle prohlašuje táta.

"Copak jsi to vyváděla. Vždyť máš bílé punčocháčky. Koukej, jak jsou špinavé," podotkne smutně maminka.

Žádný dík, žádné uznání.

"Za trest zůstaneš doma," zakončil táta.

S pláčem se vracím.

Naši přišli za tři hodiny. Promoklí a zmrzlí. Popíjeli horký čaj, aby se zahřáli.

„Přes deštníky nebylo nic vidět," stěžují si.

„Jé, já se měla krásně. Byla jsem v teplíčku. Pustila jsem si televizi. Dávali přenosy z celého světa. Viděla jsem průvod v Praze, ve Varšavě, v Berlíně, v Moskvě. Nádhera."

„Příště ti zakážu koukat na televizi," říká táta neurčitě. Je zmrzlý a vztek ho dávno přešel. Sáhne do kredence, vytáhne flašku z tajného místa a naleje si do čaje panáka rumu. Máma po něm hodí bleskem z očí: „Táto, mírni se, nezbude mi do buchet. Víš, jak ti chutnají ty makové. Dávám do nich trošku rumu, aby byly veselejší."

Nikdo z nich nepochopil, jaký jsem obětavý a úžasný člověk. Nevděk světem vládne. Už nehodlám zachraňovat svou rodinu.

Těmito dvěma příhodami – obtiskem a vlajkou - neslavně začala a hned zase skončila moje politická angažovanost.

Chodím pilně k volbám. Bývám však poněkud rozladěná z koalic a tahanic a politického kupčení a mamonu. Politika je nutná, ale většinou se nějak zvrtně. Čím to asi je?

Manželé Halberštátovi se spisovatelkami na setkání v klubu Golem 2014

*Zleva: Dana Šianská, Renata Čechová, Jiří Halberštát, Hana Militká,
Květina Halberštátová. Vpředu zleva: Michaela Dodo Dostálová, Pav-
la Holanová*

2. Kdy už konečně?

Čekání je těžké.

Nesnáším čekání.

Čekání na vědění, na lásku, na úspěch.

Čekání na partnera, až přijde z práce.

Čekání, až se uzdravím.

Až mě šéf povýší.

Až pojedeme na dovolenou.

Kdy už konečně začneme žít ten pravý život!?

Je mi už skoro pět let. Kromě jiných velkých starostí převažuje jedna.

„Kdy už konečně půjdu do školky?“

„Musíš ještě trošku povyrůst. Až budeš velká, půjdeš do školky,“ říká maminka.

„Chci být už velká. Pak to všechno začne. Pak přijde ten správný opravdový život,“ říkám s nadšením.

„Jdi, ty brepto,“ směje se maminka.

Dlouho očekávaný den nastal.

Jdu do školky.

Maminka mě tam vede.

Ale nikdo mi předtím neřekl, že mě tam nechá samotnou.

Probřečím několik hodin.

Pak si pomalu zvykám.

Nepřišlo mi to jako ten pravý život.

I když – jsou tam dva bráškové, dokonce dvojčata. Stali se z nás kamarádi. Nevím, kterému z nich mám dát přednost. Který mě víc zajímá. Náš vztah zůstává v oblasti kamarádství. Mít dva ctitele mě tenkrát nenapadlo.

Těším se do školy.

Budu už velká. Naučím se spoustu zajímavých věcí.

Nemohu se dočkat.

Pak teprve nastane ten správný život.

Nastupuji do školy.

Poznávám nové spolužáky, nové věci.

Učení mě baví.

Těším se na prázdniny.

Všichni se těší na prázdniny.

Známky mám výborné.

O prázdninách si hraju na naší zahradě.

Nic zvláštního.

Přicházím na to, že ve škole je spousta zajímavějších věcí.

A tak to jde dál.

Pořád doufám, že přijde okamžik, kdy se přede mnou rozestře ten pravý život.

Skončím základní školu, střední školu. Pak najednou jsem přijata na JAMU, obor herectví.

Tam je taková spousta nových věcí, nových lidí, nových zážitků, že nestíhám přemýšlet o životě.

Šťastně dokončím vysokou, jdu do angažmá. Všechno rychle plyne.

Seznámím se se zajímavým mladým mužem.

Vezmeme se.

Začneme bydlet u jeho matky.

Musíme chodit přes její pokoj.

„Až budeme mít své bydlení, pak teprve začne ten pravý život,“ říkáme si navzájem.

Podarí se nám získat po dědovi pavlačový malý byt.

„Až si ho zařídíme, to teprve bude ono.“

Bereme si půjčku na zařízení bytu.

„Až ji zaplatíme, pak už budeme v klidu. Pak to začne být to pravé.“

Bereme si další půjčku.

Pak se stěhujeme do většího bytu.

Upravujeme ho. Vybavení řešíme půjčkou.

„Až ji zaplatíme, pak se budeme mít líp. Budeme si moct občas dovolit zajít na oběd do restaurace. Pak to teprve bude ono.“

Stěhujeme se do Prahy.

Hraji v několika filmech.

Manžel dostal zajímavou práci na Barrandově.

„Ještě si musíme zařídit tenhle pražský byt. Pak už se budeme mít krásně.“

Pomalů si zařizujeme byt.

Jde to ztuha.

Výdělky jsou malé.

„Ale až dostanu větší roli ve filmu, všechno se změní. Pak začne ten pravý život.“

Oba se snažíme. Pracujeme, co nám síly stačí.

Jednoho dne si položím zásadní otázku: „Kdy vlastně začne ten skutečný, opravdový život?“

Odpověď nenacházím.

„Je to opravdu závislé na tom, abychom měli o dvě skříně víc? Abychom měli červenou kuchyň, která se mi tak líbí, a ne bílou? Je to závislé na tom, abych měla víc oblečení i vícero bot? Kvůli tomu i další skříně a další botník?“

Nevím.

Nenacházím odpověď.

„Kdy tedy skutečně začne ten pravý život?“

Nikdo mi neporadí.

Jednoho dne se probudím. Podívám se z okna. Svítí sluníčko. Vy-
bízí k procházce v parku.

A najednou to přišlo.

Myšlenka.

Hluboké poznání.

Téměř šok.

„Vím to!“ křičím na manžela. Pak zmlknu. Manžel na mne zírá.
Čeká vysvětlení.

„Je to tady a teď.“

Nechápe.

„Ten pravý život už dávno máme. Probíhá právě teď. A právě tady, kde jsme. Žádný jiný, lepší nebo opravdovější život už nepříjde. Všechno, co prožíváme od narození až do současnosti, je to pravé. Musíme si to uvědomit. Musíme za to převzít odpovědnost. Musíme opravdu žít. Nic lepšího nepříjde. Přesně tohle je ten správný opravdový život,“ šeptám se slzami v očích. Jsou to slzy štěstí.

„Konečně jsem si uvědomila cenu všeho, co se děje. Každý okamžik je vzácný.“

Manžel mě popadne do náruče. Vášnivě mě líbá.

Oba slzíme. Jsme šťastni.

Není na co čekat.

Už dávno žijeme krásný, úžasný život.

Tady a teď.

3. Vánoce, svátky světla, lásky, rozjímání

Prosinec. Nádherné dětské sny. Mikuláš s čertem. Někdy i s andělem. Trocha obav z pekelníka. Nadšení z Mikuláše vítězí. Tajemný Ježíšek. Ozdobený stromek. Všude plno světýlek. Dárky. Cukroví. Láska...

Je mi jedenáct let.

Všechno běží, jak má.

Jen sestra pořád někam chodí. Do tanečních, na procházku.

Často se divně hihňá.

Nerozumím jí. Jako kdyby měla tajnosti. Je jí osmnáct.

„Copak jsem blbá, že bych nerozuměla legraci? Proč neřekne, o co jde. Taky se ráda směju. Možná je nemocná,“ obávám se.

Blíží se Mikuláš.

Sestra zase prošvihla jeho návštěvu.

„Jak se může někde flákat, když má přijít? Chodí jen jednou za rok. Nechápu ji. Ani starší bráška tu není. Co kdyby někde potkali čerta? Může jim pěkně zatopit. Už rachotí v předsíni.“

Všimla jsem si zvláštní věci. Mikuláš má stejné boty, jako moje sestra. Asi nakupují u stejného obuvníka.

Táta mi za můj postřeh děsně vynadal: „Aspoň kvůli tomu klukovi bud' zticha!“

Ale proč? Měl by mě pochválit za to, jaká jsem bystrá. Občas se v této rodině děje nespravedlnost. Většinou to schytám já. Přitom se tak snažím být vzorná.

Jako třeba nedávno ve škole.

Učili jsme se něco o tom, že se občas v budovách používají radiátory. Topení je na jednom místě. Teplá voda teče trubkami do místností. Instalují se tělesa, radiátory. Vyhřívají místnosti.

Hlásím se.

Učitelka nechápe, co k tomu můžu říct. Přesto mě vyvolá.

„Soudružko učitelko, my máme radiátory doma. Táta zatopí ve sklepě v kotli. Vyhřívá se nám celý dům,“ hlásím hrdě. Čekám pochvalu.

„Nelži! Sedni si!“ křičí vztekle učitelka. „Ústřední topení nemá ani soudruh ředitel! Nemůžete mít nic takového. Bude rodičovské sdružení. Oznámím tvým rodičům, že si neslušně vymýšlíš!“

Zvoní. Jsem jako opařená. „Proč bych si vymýšlela? Co se jí stalo?“ říkám si poděšeně.

Za chvíli na incident zapomenu.

Blíží se schůzka s rodiči. Mám hlavně jedničky. Občas nějakou dvojku. Jsem klidná. Naši přijdou domů s dobrou náladou. Určitě mě budou chválit.

Sotva táta vstoupí do předsíně, řve na mne: „Pojď sem!“

Překvapeně jdu. „Má nějakou špatnou náladu. Co se mu stalo?“ říkám si.

Přes své obavy se k němu přiblížím. Ani nevím jak, přistála mi na tváři pořádná facka. Překvapením ani hned nezačnu brečet.

„Ty víš, za co to je!“

„Nevím,“ kňourám. „Známky mám dobré,“ ještě si dovolím zašeptat.

„Jo, známky! Dozvěděli jsme se s mámou, že jsi nafoukaná! Straníš se kolektivu! To je to poslední, co ještě potřebujeme. Dost na tom, že mi komunisti sebrali fabriku! Ještě mi sebrali dílnu a vybavení! Už jenom chybí, aby nám sebrali barák! Copak nechápeš, že hledají záminku? Nebo nám sem nacpou nájemníky. Budeme tady žít s cizími lidmi. To chceš? O tohle ti jde? Nebul a mluv!“ zařve.

„O to mi nejde. Kamarádím s každým. Dávám opisovat úkoly před hodinou. Těm, co je nestihli napsat doma ... Nevím, proč někdo říká, že jsem pyšná...“ koktám.

Táta se pomalu uklidňuje. Máma mu nese čaj a makové buchty. Smířeně k nim zasedne. Pořádně se zakousne do buchty. Víc než půlka mizí v jeho puse.

Začíná se usmívat. Plácne mámu po zadku: „Buchty umíš nejlepší na světě,“ mrká na mámu.

Koukám se zdekovat. Jdu ven.

„Kampak jdeš? Už je tma,“ volá na mne máma.

„Aha. Ani jsem si nevšimla. Chtěla jsem jen na zahradu. Na vzduch.“

„Musíš to nechat na zítra. Teď potmě nikam nepůjdeš,“ rozhodla.

Smutně se svlíkám: „Ach jo, mám děsně těžký život,“ postesknou si před bráškou. Zapadneme k němu na postel. Rozložíme si šachy.

„Život není vůbec spravedlivý. Pamatuj si to. Člověk se snaží. Ale vděku se nedočká,“ říkám bráškově životní moudra při hře.

Vážně pokyvuje hlavou.

Je jediný v této rodině, kdo mě opravdu vnímá. Ještě, že ho mám.

Blíží se vánoce.

Pečeme cukroví.

Usínám vsedě.

„Copak je s tebou?“ ptá se máma. „Nejsi nemocná?“

„Ne. Nic mi není. Jen se mi chce spát.“

„Za chvíli půjdeš. Jen ještě srovnej ty pusinky z plechu do krabice. Už vystydly.“

„Jo. Jdu na to,“ povzdechnu si. Tajně jsem moc uždíbovala. Něco se snědlo kolektivně. Jsem přeslazená zase do příštích vánoc.

Před vánocemi nastává bláznec. Nevím, jestli všude. U nás jo. Gruntuje se. Myjí se okna.

„Stejně bude pršet. Zase se zamažou,“ namítám. Sklidím jen smích. Nechápu, že uvažuji prakticky.

Klepou se koberce na dvoře. Pastují se parkety. Pak se proháníme po parketách ve zvláštních návlecích, abychom pastu rozleštili. Je to děs. Občas se smeknu. Zřítím se na zadek. Mám asi moc hubené nohy. Nechtějí mě udržet na kluzkém povrchu.

V kuchyni je prkenná podlaha. Musí se vydrhnout rejžákem. Nemám na to sílu. Nemůžu pomoci. Drhne babička a máma. Sestra se zase někam zdejchla. Asi do kroužku harmonikářů. Má pořád tolik zástojů. Ani nevím, jaké. Občas mě štve. Ulejšvá se.

Prosinec. Nádherné dětské sny. Mikuláš s čertem. Někdy i s an-
dělem. Trošku obav z pekelníka. Nadšení z Mikuláše vítězí. Tajemný
Ježíšek. Ozdobený stromek. Všude plno světýlek. Dárky. Cukroví.

Láska...

Konečně přichází Štědrý den.

Nesmíme vkročit do obýváku. Máme přísný zákaz. Jsem napnutá.
Co se tam jen děje? Jasně, že táta strojí stromek. Ale jaký bude? A co
dárky?

„Vzpomínáš, jak jsi psala Ježíškovi?“ ptá se máma, když kvedlá-
me majonézu na bramborový salát.

Zrudnu. Už je to tady zase. Tuhle blbost mi asi už nikdo neodpá-
ře.

„Napsala jsi, že si přeješ - kolo líže soupravu teplákovou, pama-
tuješ?“

„No jo. Jedna hrubka. To se stane každému,“ bručím. Všichni
okolo se válejí smíchy. „Jenže jsem tenkrát dostala jen noční košili a
ponožky,“ stěžuju si.

„Asi tě Jéžišek potrestal za hrubku,“ směje se sestra. Kupodivu je doma. Pomáhá. Obaluje kapra. „Táta ho ráno rohnul,“ řekla máma. Babička ho vykuchala. Nikdo jiný na to nemá u nás nervy. Já se dívala. Možná budu jednou lékařkou. Odborně jsem sledovala, co má kde uloženo.

Starší bráška je asi s tátou v obýváku. Má protekci. Já tam chci být taky. Mladší bráška zmizel někde na zahradě. Ten se má nejlíp.

Všechno je připraveno. Mísy s cukrovím, mísy s jablky. Vlastnoručně jsem je vyleštila. Nádherně se blýskají. Řízky se smaží. Jdeme se převléknout.

Jsem vzrušená.

Ozve se zvonek. Vtrhneme do obýváku.

Nádherný stromek.

Pod ním dárky.

Každý hledáme své jméno.

Mladší bráška objevuje hokejku. Vlastnoručně jsem ji před pár dny vezla z Hradce. Bylo složité ji propašovat domů, aby ji bráška neviděl. Teď mu září oči. Za tenhle pohled to stálo. Už mi ani nevadí, že jsem s hokejkou vypadala jako blázen, když nejsem kluk.

Pak bráška objeví čepici s kšiltem. Nasadí si ji. Bafne hokejku. Lí-tá po obýváku. Div neschytá facku od táty.

Sestra rozbalí dárek s jejím jménem. Náhrdelník. Krásný. Asi do tanečních k těm bledě modrým tylovým šatům, co s mámou šily.

Našla jsem pod stromkem krásný svetr s norským vzorem. Nádh-hera. Oblékám si ho. V obýváku je sice teplo od ústředního topení. Radiátory, které podle rozhodnutí soudružky učitelky nemáme, vy-hřívají celý dům. Ve svetru však vydržím. Je krásný.

Starší bráška dostal nějaké součástky. Sestrojuje krystalku. Rá-dio. Je moc rád. Ještě rozbaluje velikou krabici. Hra od Šumavy k Tatrám. Neboli Ukaž, co umíš.

Zasedáme k večeři.